

סלון בנושא מוגבלויות

הוראות הפעלה

תוכנית T4, אותנטיה, שהופעלה בגרמניה הנאצית בין 1939 ל-1941 - והורתה להמית כל ילד ומבוגר עם מוגבלות נפשית או פיזית, לא הבדילה בין דת, גזע ומין והביאה להמתת של מאות אלפי בעלי מומים ומוגבלויות בגרמניה הנאורה לכאורה. בסלון זה נדבר על התוכנית הגרמנית המוקדמת להמתה של אנשים עם מוגבלויות, ונסה לדון יחד בקבלת האחר ובגבולות המותר והאסור המוחלטים בחברה האנושית.

קריאת כיוון

מומלץ להקריא את הטקסט הבא במהלך הדיון:

חלק מדרשה שנשא הבישוף של מינסטר קלמנס אוגוסט הרוזן פון גאלן ב-1941 שקראה להפסיק את המתות החד.

"כבר מספר חודשים אנו מקבלים מידע כי חולי נפש אשר חולים זמן רב, ואולי אף נראים חשוכי מרפא, מורחקים בכוח מבתי חולים פסיכיאטריים ומבתים עניים בהוראת ברלין. ככלל, זמן קצר לאחר מכן, קרובי משפחה מקבלים הודעה שהחולה נפטר, הגופה נשרפה, והם יכולים לאסוף את האפר. בחברה קיימת ודאות כמעט מוחלטת שהמקרים הרבים הללו של מוות פתאומי של חולי נפש אינם מתרחשים מעצמם, אלא כתוצאה מרצח מכוון. כך מיושמת הדוקטרינה לפיה ניתן לקטוע את החיים כביכול יקרי ערך, כלומר להרוג אנשים חפים מפשע כאשר רואים שחיהם אינם בעלי ערך עוד לעם ולמדינה. דוקטרינה מפלצתית המצדיקה הרג חפים מפשע, עקרונית הסרה של האיסור על הרג אלים של נכים, חולים סופניים, חולים שאינם מסוגלים עוד לעבוד!"

מתוך: תוכנית T4 "ניצחון" של האווגניקה הגרמנית

שאלות פתיחה

- מומלץ לבחור 1-2 שאלות המתאימות לאופי שלכם ושל האורחים בסלון, בהתאם להתפתחות השיח
- האם ישנם "חיים שאינם ראויים לחיים"?
- הנאצים רצו ליצור חברה מושלמת, עם מושלם - כיצד זה נראה? מי הם האנשים המרכיבים את אותה חברה?
- האם אנחנו כיהודים וישראלים צריכים לדון בכלל בתוכנית להרג גרמנים על ידי גרמנים?
- זיכרון השואה מפתח בחברה סובלנות ורגישות לזולת או שהשפעותיו הן דווקא סגירות וקושי להכיל את השונה?
- כיצד החברה יכולה/צריכה להגן על השונה ולהבטיח את זכויותיו?

שאלות עומק

- זו ההזדמנות להתעמק קצת יותר בשיח. בחרו 3 שאלות שתמצאו להתעמק בהם
- האם יכול להיות מצב קיצון שבו הרג של אדם עם מוגבלויות יכול להיחשב מוסרי?
- כיצד רצח בעלי מוגבלויות מוביל להשמדת היהודים?
- האם אפשר לזהות בזמן אמת את קווי הדמיון בין הרג המוגבלים להשמדת היהודים?
- האם השואה יכולה ללמד אותנו משהו על כיצד החזק צריך לנהוג בחלש?
- מה חברה הטרוגנית, מגוונת תורמת לפרט?
- האם אנחנו כיהודים שורדי שואה צריכים להיזהר במיוחד ביחסינו למיעוטים, מוגבלים ואחרים מאיתנו?

כיצד עלי לנהוג כלפי החלשים בחברה?